

Oponentský posudek na habilitační práci

Název práce: „Psychosociálne hľadisko podporných a záťažových faktorov vo vybraných zložkách MV SR po mimoriadnej udalosti“

Autor: mjr. PhDr. Andrea Pastuchová Neumannová. - Katedra spoločenských vied Akadémie Policajného zboru v Bratislave

Oponent habilitační práce: doc. JUDr. Mgr. Joža Spurný, PhD., Policejní akademie České republiky v Praze, Praha, Česká republika

V předložené habilitační práci „Psychosociální hledisko podporných a záťažových faktorov vo vybraných zložkách MV SR po mimoriadnej udalosti“ autorka mjr. PhDr. Andrea Pastuchová-Neumanová, PhD., prezentuje výzkumná zjištění a výsledky, získané při řešení integrovaného vědecko výzkumného úkolu „Systematika vedecko – teoretických poznatkov v študijnom odbore bezpečnostné verejno – správne služby a optimalizácia prípravy správnobezpečnostných manažérov na Akadémii Policajného zboru v Bratislave v súlade s potrebami verejnej správy“. Posuzovaný text současně představuje výsledný produkt autorčina dlouhodobého teoretického, výzkumného i pedagogického zájmu o „pomoci pomáhajícím“.

Které interakce považují členové integrovaného záchranného systému za krizové, mimořádné, život a zdraví ohrožující? Jaké stresory jsou v těchto interakcích přítomny? Jak ovlivňují prožívání a chování zasahujících policistů a hasičů? Jak se s nimi účastníci extrémně psychicky náročných situací vyrovnávají při jejich řešení a jakou psychologickou podporu mohou očekávat a využívat (v průběhu zásahu a po něm)? Jaká je současná úroveň psychosociální péče o policisty a hasiče, kteří byli vystaveni extrémní psychické zátěži, a jaké je informovanost těchto potenciálních uživatelů psychosociálních služeb o možnostech a způsobech poskytování psychosociální podpory?

Hledání odpovědí na tyto (a další) otázky tvoří obsah habilitační práce. Zneklidňující, až alarmující zjištění a závěry autorkou realizované výzkumné sondy o stavu psychosociální péče a jejím využívání respondenty (policisty, hasiči), svědčí nejen o aktuálnosti zvoleného tématu, a o existenci tohoto problému v praxi, ale současně (a především) představují „společenskou objednávku“, implicitně vyjádřenou potřebu členů integrovaného záchranného systému, stávající stav změnit. Uvedené skutečnosti umožňují oponentovi konstatovat, že kvalita předloženého textu – co do aktuálnosti řešené problematiky, teoretického i metodologického přínosu pro obor, jakož i využitelnosti výsledků v praxi - odpovídá požadavkům, kladeným na habilitační práci.

Východzímu problému a cíli práce, tj. „proniknout do problematiky psychosociální podpory (krizové intervence) pro vybrané složky integrovaného záchranného systému“, odpovídá struktura textu, funkční a logicky uspořádaný výběr teoretických poznatků, čerpající z cíleně zaměřených informačních zdrojů domácí i zahraniční provenience (v teoretické části práce), jakož i vhodně použitá smíšená metodologie v realizovaném empirickém šetření (empirická část práce, kap. 4 a 5). Snaha autorky o komplexní uchopení problematiky se odráží i

v množství témat různé úrovně obecnosti (někdy jen naznačených) k řešenému problému se vztahujících, která však nenarušují kompaktnost, logiku a srozumitelnost textu.

Nakolik problematika mimořádných událostí je z hlediska krizového řízení, právního a organizačního „úhlu pohledu“ v odborných informačních zdrojích dostatečně pojednána, lidský prvek v podobě sociálně psychologického přístupu, se vyskytuje spíše sporadicky, a jakýkoliv „počin“ v této oblasti je užitečný a žádoucí. Tak i vnímám a hodnotím interdisciplinární přístup zvolený autorkou při zpracování problematiky, akcentující sociálně psychologickou stránku zkoumaného jevu, při respektování specifík rolí a činností členů složek integrovaného systému při řešení mimořádných událostí a krizových situací.

Autorkou realizovanou empirickou sondu a výsledky z ní získané (jako výsostně autorskou část práce), hodnotím jako zdařilý projekt, mapující klíčové sociálně psychologické faktory, facilitující nárůst enormní psychické zátěže v psychice zasahujících „pomáhajících“ policistů a hasičů, a v návaznosti na to mapující způsoby psychosociální podpory a postoje zasahujících k ní. Vedle výsledků, získaných dotazníkovým šetřením, právě ono zmapování zkušeností zasahujících policistů a hasičů (odrážejících se v jejich postojích k různým podobám psychosociální podpory) metodou řízeného interview, autorka získala data kvalitativního rázu s vysokou vypovídací hodnotou (což představuje autorčinu „přidanou hodnotu“ ke zjištěním z dotazníkového šetření). Vzhledem k mapujícímu charakteru šetření, považuji analýzu dat v rovině klasifikační, příp. vztahové za adekvátní.

I při existenci podmínek, limitujících větší zobecnění výzkumných závěrů a zjištění (velikost vzorku, použitá metodologie, způsob statistického zpracování výsledků apod.), jichž si je autorka při interpretaci výsledků vědoma, výsledky empirického šetření lze považovat za velmi dobrou analýzu aktuálního stavu řešení problematiky psychosociální podpory příslušníků integrovaného záchranného systému, a zároveň solidní, z empirie vytvořený základ pro její další teoretické a zejména empirické rozpracování.

Autorčin záměr – na základě získání kvalifikovaného vhledu do problematiky psychosociální podpory v podmínkách Policie a Hasičského záchranného sboru, provést teoreticky zdůvodněnou analýzu stávajícího stavu a navrhnout opatření k jeho optimalizaci, se podařilo splnit. Autorkou formulované závěry a zjištění směřují jak k dalšímu rozvíjení teoretické báze zkoumané problematiky, tak k využití v praxi při konstituování psychosociální podpory pro policisty, tak i v pedagogické praxi při zvyšování informovanosti o této problematice, včetně formování pozitivních postojů při využívání psychosociální podpory.

Závěr:

Habilitační práce mjr. PhDr. Andrey Pastuchové Neumannové, PhD. tematicky, strukturou, vědeckým přínosem i výstupy, splňuje hodnotící kritéria pro tento typ kvalifikačních prací a vyjadřuji tímto své souhlasné stanovisko s udělením akademického titulu docent.

V Praze 30.9.2022

doc. JUDr. Mgr. Joža Spurný, PhD.

oponent

